НА ВУЧОБУ ЗАПРАШАЕ ГОМЕЛЬСКІ ЎНІВЕРСІТЭТ

СПЕЦВЫПУСК ГАЗЕТЫ ДЛЯ АБІТУРЫЕНТАЎ

ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі ўніверсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА ЎНІВЕРСІТЭТА

№ 18 (257) | Субота, 21 мая 1977 года. | Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень | Цана 2 кап.

НА ЗДЫМКУ: галоўны корпус Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта.

ХАЙ ЗДЗЯЙСНЯЮЦЦА ВАШЫ МАРЫ

Б. В. БОКУЦЬ,
рэктар універсітэта, доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар, член-карэспандэнт АН БССР

Мы жывём у эпоху, калі навукова-тэхнічная рэвалюцыя, паскоранае будаўніцтва камуністычнага грамадства ўсё ў большай колькасці патрабуюць спецыялістаў высокай кваліфікацыі. На гэтай аснове XXV з'езд КПСС вызначыў перад ВНУ краіны новыя, адказныя задачы па падрыхтоўцы маладых кадраў для ўсіх галін народнай гаспадаркі. Іх вырашэнне прадугледжвае карэннае ўдасканальванне ўсяго вучэбна-выхаваўчага працэсу вышэйшай школы, яго ўсямернага збліжэння з практычным жыццём. Як і належыць, у гэтай справе вядучая роля адводзіцца ўніверсітэтам.

Прафесарска-выкладчыцкі састаў і грамадскія арганізацыі ГДУ накіроўваюць свае намаганні на паспяховае выкананне гістарычных рашэнняў партыйнага з'езда. Намі ўзяты курс на няўхільнае павышэнне якасці падрыхтоўкі маладых спецыялістаў з тым, каб набытым ведам яны змаглі знайсці самае шырокае і плённае прымяненне. Перш за ўсё мы імкнемся забяспечыць кадрамі прадпрыемствы і арганізацыі Гомеля, вобласці і сваёй рэспублікі. Падрыхтоўка спецыялістаў ажыццяўляецца з такім разлікам, каб многія з іх, атрымаўшы дыплом аб вышэйшай адукацыі, актыўна ўключыліся ў вывучэнне і асваенне багатых рэсурсаў беларускага Палесся.

Неабходна адзначыць, што сёлета колькасць выпускнікоў універсітэта, якія пры размеркаванні атрымалі накіраванні ў вытворчую сферу, намнога большая, чым ва ўсе папярэднія гады. Гэта вынік усё мацнеючых сувязей паміж ГДУ і прадпрыемствамі, асабліва гомельскімі, характэрны паказчык творчага супрацоўніцтва калектыву ўніверсітэта з шэрагам буйных заводаў і аб'яднанняў. У даным напрамку найбольшых поспехаў дасягнуў фізічны факультэт, падрабязна пра які, як і пра ўсе іншыя, можна даведацца з выступлення дэкана ў сённяшнім нумары ўніверсітэцкай шматтыражкі.

Наш універсітэт — адзін з самых маладых у краіне. Яго дзесяцігадовы юбілей мы будзем адзначаць праз два гады. Але ўжо і за гэты, параўнаўча кароткі час ГДУ ператварыўся ў буйную кузню па падрыхтоўцы высокакваліфікаваных спецыялістаў, стаў вядучай навучальнай і навуковай установай Поўдня Беларусі. Гэта з'яўляецца яскравым сведчаннем вялікіх клопатаў Камуністычнай партыі і Савецкага ўрада аб развіцці ў краіне вышэйшай школы. Умовы для вучэбна-выхаваўчай работы ў нашым універсітэце з кожным годам паляпшаюцца. Для лабараторый усіх чатырох вучэбных карпусоў штогод набываецца на сотні тысяч рублёў самага дасканалага абсталявання, найноўшых прыбораў. У галоўным корпусе ўніверсітэта дзейнічае навукова-вучэбная вылічальная лабараторыя, дзе ўстаноўлена ЭВМ «Мінск-32». У вучэбным корпусе № 2 створаны студэнцкі вылічальны цэнтр, аснашчаны вылічальнымі машынамі «Мір-1» і «Мір-2». У перспектыве прадугледжваецца набыць і ўстанавіць яшчэ адну электронна-вылічальную машыну навейшага пакалення.

Нашы студэнты, якія маюць найбольш вострую патрэбу ў жыллі, забяспечаны інтэрнатамі. У недалёкім часе пачнецца будаўніцтва яшчэ аднаго — чацвёртага па ліку — шматпавярховага інтэрната на 650 месц. З уводам яго ў эксплуатацыю жыллёвая праблема вырашыцца яшчэ ў большай ступені.

Наш універсітэт мае бібліятэку з адным з самым багатых у горадзе кніжных фондаў, які штогод папаўняецца на 40 і больш тысяч экземпляраў разнастайнай літаратуры, сталоўку і буфеты, санаторый-прафілакторый, дзе за год умацоўвае сваё здароўе прыкладна па 900 студэнтаў, выдатныя спартыўныя залы, стадыён і многае іншае, што неабходна для выдатнай вучобы і гарманічнага развіцця студэнцкай моладзі.

Нельга не сказаць пра тое, што ў бягучай пяцігодцы пачнецца будаўніцтва ў Гомелі новага ўніверсітэцкага гарадка, распрацаваны праект якога як узорны дэманструецца на міжнароднай выстаўцы ў Дэлі. Таму сёння з поўным правам можна канстатаваць, што прыйдзе час, калі для вучобы ў ГДУ створацца найлепшыя ўмовы.

Зусім хутка з універсітэтам развітаюцца 810 яго выпускнікоў. Праўда, некаторыя з іх пакінуты на кафедрах, у лабараторыях, будуць працягваць вучобу ў аспірантуры. На месца маладых спецыялістаў прадугледжваецца набраць 800 першакурснікаў. Прыйдзе новае папаўненне на вячэрняе аддзяленне і завочны факультэт. Увесь кантынгент студэнтаў разам са слухачамі падрыхтоўчага аддзялення значна перавысіць сем тысяч чалавек. Свае веды ім шчодра будуць аддаваць больш 460 выкладчыкаў, сярод якіх на сённяшні дзень — 18 дактароў навук, прафесараў і звыш 150 кандыдатаў навук, дацэнтаў, працуючых на 38 кафедрах. Яны вядуць падрыхтоўку спецыялістаў па 10 спецыяльнасцях і 26 спецыялізацыях.

Той, хто сёлета паступіць да нас на вучобу, зможа з цягам часу выбраць для сябе цяпер яшчэ і не існуючую ва ўніверсітэце спецыялізацыю, таму што мы ўсебакова вывучаем і абгрунтоўваем мэтазгоднасць адкрыцця не толькі новых спецыялізацый, але і спецыяльнасцей.

Студэнты ўніверсітэта не абмяжоўваюцца толькі вучобай. У вольны час кожны з іх можа выбраць для сябе занятак па душы. Адны студэнты ўдасканальваюць сваё спартыўнае майстэрства, другія — займаюцца ў гуртках мастацкай самадзейнасці, трэція — перыядычна на пасяджэннях літаратурнага аб'яднання «Крыніцы» абмяркоўваюць свае творы, з якімі затым выступаюць на старонках перыядычнага друку, па абласному тэлебачанню, перад шматлікімі аматарамі паэзіі і літаратуры ў школах і моладдзю горада і г. д. Шмат яшчэ чаго цікавага ёсць у нашым універсітэце. У адным артыкуле пра ўсё не раскажаш. Мне ж хочацца спыніцца на тым, без чаго сёння нельга ўявіць сучаснага студэнта. Маю на ўвазе студэнцкія будаўнічыя атрады. Яны сталі выдатнай школай фізічнай загартоўкі і працоўнага выхавання моладзі. Прыемна адзначыць, што ў кожным працоўным семестры нашы студэнты дабіваюцца ўсё большых паказчыкаў, пацвярджаючы, што ім заслужана ў ліку першых у рэспубліцы за высокія дасягненні ў будаўніцтве, меліярацыі зямель, поспехі ў вучобе і грамадскай рабоце прысуджаны памятны Чырвоны сцяг ЦК КПБ і Савета Міністраў БССР.

Прысвячаючы сённяшні нумар універсітэцкай шматтыражкі вам, паважаныя абітурыенты, мы спадзяемся, што вы з матэрыялаў газеты ў дастатковай меры даведаецеся пра факультэты ГДУ, існуючыя ў нас спецыяльнасці і спецыялізацыі і многае іншае, што можа зацікавіць, выклікаць жаданне вучыцца ў вядучай вышэйшай навучальнай установе беларускага Палесся — выдатным горадзе над Сожам.

Мы рады вітаць абітурыентаў юбілейнага для Савецкай краіны года. Мы горача жадаем поспеху на ўступных конкурсных экзаменах самым падрыхтаваным і дастойным вучыцца ў ГДУ!

ВЫЛУЧАНЫ ДАСТОЙНЫЯ

17 мая актавую залу запоўнілі студэнты і выкладчыкі ўніверсітэта. Тут адбыўся сход па вылучэнню кандыдата ў дэпутаты Гомельскага абласнога Савета па Фурманаўскай выбарчай акрузе № 16.

На сходзе выступіў сакратар камсамольскай арганізацыі эканамічнага факультэта Анатоль Сенін. Ён прапанаваў вылучыць кандыдатам у дэпутаты абласнога Савета дэпутатаў працоўных студэнтку 2-га курса аддзялення арганізацыі механізаванай апрацоўкі эканамічнай інфармацыі эканамічнага факультэта Людмілу Канстанцінаўну Краснагір і ахарактарызаваў яе як выдатніцу вучобы, старанную актывістку.

Унесеную прапанову падтрымалі дэкан эканамічнага факультэта І. П. Трацэўскі і куратар групы 0-21, членам якой з'яўляецца Л. К. Краснагір, выкладчык У. П. Піскун.

Сход аднадушна прыняў рашэнне вылучыць кандыдатам у дэпутаты абласнога Савета па Фурманаўскай выбарчай акрузе № 16 **Людмілу Канстанцінаўну Краснагір.**

18 мая ў актавай зале ўніверсітэта адбыўся перадвыбарны сход калектыву ГДУ па вылучэнню кандыдатаў у дэпутаты Гомельскага гарадскога і Цэнтральнага раённага Саветаў. Выступіўшыя на сходзе выкладчыкі і студэнты назвалі і падтрымалі для вылучэння кандыдатамі ў дэпутаты гарадскога Савета: па выбарчай акрузе № 203—прарэктара ГДУ па вучэбнай рабоце, прафесара **Леаніда Аляксандравіча Шамяткова,** па выбарчай акрузе № 204 — студэнтку 3-га курса аддзялення беларускай і рускай моў і літаратур гісторыка-філалагічнага факультэта **Антаніну Дзмітраўну Бараноўскую,** па выбарчай акрузе № 205 — былога выпускніка біялагічнага факультэта, а цяпер намесніка старшыні гарвыканкома **Міхаіла Іванавіча Скрыннікава,** па выбарчай акрузе № 206 — студэнта 3-га курса гістарычнага аддзялення гісторыка-філалагічнага факультэта **Пятра Пятровіча Чындарова;** у Цэнтральны раённы Савет: па выбарчай акрузе № 76 —былога выкладчыка кафедры філасофіі ўніверсітэта, загадчыка аддзела прапаганды і агітацыі Цэнтральнага райкома КПБ Мікалая Аляксандравіча Казловіча, па выбарчай акрузе № 152 — загадчыка кафедры эканомікі працы дацэнта **Уладзіміра Дзянісавіча Арэшчанку,** па выбарчай акрузе № 153 — студэнта 3-га курса эканамічнага факультэта **Генадзя Анатольевіча Ліскова.**

На перадвыбарных сходах абраны даверaныя асобы вылучаных кандыдатаў у мясцовыя Саветы ад калектыву ГДУ.

АГУЛЬНАЎНІВЕРСІТЭЦКІ ПАРТЫЙНЫ СХОД

18 мая ў актавай зале адбыўся адкрыты агульнаўніверсітэцкі партыйны сход. Абмеркавана пытанне «Аб задачах партарганізацыі па выкананню пастановы бюро Гомельскага гаркома КПБ «Аб рабоце рэктарата і парткома ГДУ па ідэйна-маральнаму выхаванню прафесарска - выкладчыцкага саставу і студэнтаў у святле патрабаванняў XXV з'езда КПСС». З дакладам выступіў сакратар парткома **У. В. Казлоў.**

У абмеркаванні даклада прынялі ўдзел: дэкан гісторыка-філалагічнага факультэта **Т. І. Язэпава,** сакратар партбюро механіка-матэматычнага факультэта **В. П. Стаўроў,** старшы выкладчык кафедры палітэканоміі, кіраўнік тэарэтычнага семінара выкладчыкаў эканамічнага факультэта **У. Ц. Смірноў,** сакратар партбюро геалагічнага факультэта **Ж. А. Герасімава,** старшыня мясцкома **А. В. Саннікава,** сакратар партбюро факультэта фізічнага выхавання **Р. І. Трафімовіч,** сакратар камсамольскай арганізацыі біялагічнага факультэта **Людміла Сёмкіна,** прарэктар па завочнаму і вячэрняму навучанню **А. І. Балтоўскі,** дацэнт кафедры грамадзянскай абароны **Л. А. Нікалаеў.**

Па абмеркаванаму пытанню прынята адпаведная пастанова.

У рабоце агульнаўніверсітэцкага партыйнага сходу, справаздача аб якім будзе змешчана ў наступным нумары нашай газеты, прынялі ўдзел загадчык аддзела прапаганды і агітацыі гаркома КПБ **У. І. Андрыевіч** і інструктар аддзела прапаганды і агітацыі Цэнтральнага райкома КПБ **Г. А. Казлоўская.**

ВА ЎНІВЕРСІТЭЦЕ—10 СПЕЦЫЯЛЬНАСЦЕЙ,

ЗНАЁМЦЕСЯ—НАШЫ ФАКУЛЬТЭТЫ:

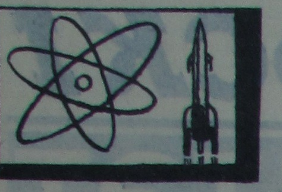

ФІЗІЧНЫ

Сярод фундаментальных навук у першую чаргу неабходна назваць фізіку. Іменна яна з'яўляецца асновай для развіцця як вытворчых навук (геафізіка, біяфізіка, астрафізіка, радыёфізіка і інш.), так і прыкладных даследаванняў, вынікі якіх укараняюцца непасрэдна ў тэхнічныя рашэнні. Фізіка дала цэлыя напрамкі ў прамысловасці і энергетыцы. Сярод іх — аптычнае прыборабудаванне, звязанае з нелінейнай і квантавай оптыкай, з квантавымі генератарамі, паўправадніковая мікраэлектроніка, тэхніка нізкіх і звышнізкіх тэмператур, тэхніка высокіх ціскаў для атрымання звышцвёрдых матэрыялаў, радыёфізіка і інш. Фізіка разам з тэхнікай дае матэрыяльную і эксперыментальную базу для іншых раздзелаў навукі. З'явы і аб'екты, вывучаемыя фізікай, выкарыстоўваюцца для стварэння новых крыніц энергіі, вылічальнай тэхнікі, распрацоўкі сучасных тэхнічных працэсаў і г. д.

Фізіка аказвае ўсебаковае ўздзеянне на іншыя прыродазнаўчыя навукі, якія часцей за ўсё выкарыстоўваюць эксперыментальныя і тэарэтычныя метады фізікі. Такім чынам, паступаючая на наш факультэт моладзь увойдзе ў цікавы свет навукі, якая ў значнай ступені вызначае прагрэс чалавецтва.

На двух першых курсах нашы студэнты набываюць глыбокія веды па матэматыцы і фізіцы, а таксама па дысцыплінах грамадскага цыкла. У канцы другога курса студэнты размяркоўваюцца па спецыялізацыях. Іх на факультэце шэсць: квантавая электроніка, радыёфізіка, электроніка, фізічная метралогія, фізіка цвёрдага цела, тэарэтычная фізіка. Усе спецыялізацыі развіваюцца на аснове патрэб прамысловасці, навукова-даследчых інстытутаў, канструктарскіх бюро і вучэбных устаноў вобласці, рэспублікі і краіны.

Вынікам мэтанакіраванай работы па ўмацаванню сувязей кафедр нашага факультэта з прамысловымі прадпрыемствамі з'явілася зацвярджэнне Міністэрствам вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі СССР у кастрычніку мінулага года індывідуальнага вучэбнага плана для фізічнага факультэта ГДУ. Такога высокага гонару мы ўдастоіліся першымі ў Беларусі.

Нашым факультэтам заключана рад дагавораў аб творчым супрацоўніцтве з многімі прадпрыемствамі, якія ў неабходнай колькасці будзем забяспечваць маладымі спецыялістамі. Ужо сёлета пераважная большасць выпускнікоў факультэта пачне сваю працоўную дзейнасць у прамысловасці, навукова-даследчых інстытутах АН БССР і ВНУ рэспублікі.

Вучэбна-выхаваўчы працэс на факультэце вядуць шэсць кафедр. На іх працуе звыш 50 выкладчыкаў, палавіна якіх мае вучоныя ступені і званні. Кафедру оптыкі ўзначальвае рэктар, член-карэспандэнт АН БССР Б. В. Бокуць. Праграмныя курсы вядуць таксама выкладчыкі з дзесяці агульнаўніверсітэцкіх кафедр і кафедр іншых факультэтаў.

Спецыялізацыя студэнтаў пачынаецца з трэцяга курса. Кафедра оптыкі вядзе яе ў галіне квантавай электронікі. Пры кафедры ёсць лабараторыі аптычных квантавых генератараў, нелінейнай оптыкі, крышталеоптыкі, кіравання лазерным промнем, люмінесцэнцыі і малекулярнай спектраскапіі і інш. Кафедра радыёфізікі рыхтуе спецыялістаў у галіне электрадынамікі СВЧ. Больш якаснай падрыхтоўцы спецыялістаў гэтага профілю садзейнічае адкрытая сёлета галіновая навукова-даследчая лабараторыя «Электрадынаміка складаных сістэм». Адпаведна сваёй назве спецыялізуе студэнтаў кафедра фізікі цвёрдага цела. Яе вучэбны план прадугледжвае падрыхтоўку спецыялістаў для прамысловых прадпрыемстваў Гомеля. Кафедра тэарэтычнай фізікі ажыццяўляе спецыялізацыю ў галіне тэарэтычнай фізікі. Тут студэнты атрымоўваюць не толькі фундаментальныя тэарэтычныя веды, але і сур'ёзныя эксперыментальныя навыкі ў лабараторыях ядзернай фізікі, на бетатроне. На базе кафедры адкрыты Беларускі цэнтр па апрацоўцы ядзернай фільмавай інфармацыі, дзе студэнты маюць справу з эксперыментальным матэрыялам, атрыманым непасрэдна на ўскаральніках у Аб'яднаным інстытуце ядзерных даследаванняў АН СССР (г. Дубна).

Электроніка і фізічная метралогія — самыя маладыя спецыялізацыі факультэта. Іх узнікненне і станаўленне вынікае непасрэдна з рашэнняў XXV з'езда КПСС. Як вядома, з'езд партыі асаблівую ўвагу ўдзяліў новаму напрамку — мікраэлектроніцы, таму што за колькасным змяненнем — змяншэннем памераў электронных прыбораў — адбываецца і якаснае: прымяненне самых новых фізічных прынцыпаў работы гэтых прыбораў.

Дзесятая пяцігодка — пяцігодка эфектыўнасці і якасці. У сувязі з гэтым яшчэ большае значэнне надаецца вымярэнням, якія забяспечваюць якасць выпускаемай прадукцыі. Прынятыя за апошні час партыяй і ўрадам пастановы па метралогіі і стандартызацыі прадукцыі прадугледжваюць падрыхтоўку спецыялістаў-метролагаў, якія павінны авалодаць асновамі фізікі і матэматыкі, спецыяльнымі метадамі фізічных вымярэнняў, метадалогіяй вымярэнняў і апрацоўкі вынікаў. Ён павінен ведаць асновы праектавання вымяральных сістэм, тэхналогію іх вытворчасці, прынцыпы кіравання якасцю прадукцыі і сродкі аўтаматызацыі вымярэнняў. Прамысловыя прадпрыемствы з нецярпеннем чакаюць такіх спецыялістаў.

Акрамя спецыялізуючых кафедр на факультэце значную вучэбную і навуковую работу вядуць кафедры агульнай фізікі і вышэйшай матэматыкі.

Наш факультэт з кожным годам пашырае навуковую работу. У бягучым годзе толькі гаспдагаворных даследаванняў выконваецца больш чым на 600 тысяч рублёў. У іх распрацоўцы актыўна ўдзельнічаюць і многія студэнты.

Навукова-даследчая работа студэнтаў вядзецца па двух напрамках: па вучэбнай лініі, якая з'яўляецца абавязковай, і неаўдыторнай.

Многія даследаванні студэнтаў-фізікаў высока ацэньваюцца на рэспубліканскіх і ўсесаюзных аглядах-конкурсах.

Студэнцкае жыццё на нашым факультэце паўнакроўнае і цікавае. Запрашаючы да сябе абітурыентаў, мы ўпэўнены, што кожны, хто стане студэнтам-фізікам, у выбранай прафесіі ніколі не расчаруецца.

У. МАЦЮШЭНКА,
в. а. дэкана факультэта, кандыдат тэхнічных навук.

ГІСТОРЫКА-ФІЛАЛАГІЧНЫ

З ДАЎНІХ часоў слова настаўнік успрыймаецца як самае блізкае. Менавіта яму, настаўніку, мы абавязаны ўсім тым, чаго дасягаем у жыцці. Таму і лічыцца гэта прафесія адной з самых ганаровых.

Рыхтаваць сейбітаў разумнага, добрага, вечнага прызначаны і старэйшы ў нашай ВНУ гісторыка-філалагічны факультэт. За гады свайго існавання ён выпусціў многія сотні высокакваліфікаваных спецыялістаў. У свой час тут вучыліся першы сакратар праўлення СП БССР народны пісьменнік Беларусі Іван Шамякін, паэты і празаікі — Леанід Гаўрылаў, Мікола Гроднеў, Мікола Сурначоў, Міхась Даніленка, Паўлюк Пранузa і іншыя літаратары. З ліку выпускнікоў факультэта выйшла шмат кіруючых партыйных і савецкіх работнікаў, выдатных педагогаў, якім прысвоена ганаровае званне заслужанага настаўніка школ БССР.

Цяпер на дзённым аддзяленні факультэта вышэйшую адукацыю набываюць 744 студэнты. Вучэбна-выхаваўчы працэс разам з агульнаўніверсітэцкімі вядуць пяць факультэцкіх кафедр: беларускай мовы, беларускай літаратуры, рускай мовы, рускай літаратуры, гісторыі СССР і ўсеагульнай гісторыі. Прыкладна каля 70 працэнтаў прафесарска-выкладчыцкага саставу, які працуе на факультэце, — гэта былыя яго выпускнікі. Сярод іх — член-карэспандэнт Акадэміі педагагічных навук СССР, прафесар І. Ф. Харламаў, дацэнты і старшыя выкладчыкі А. К. Няронская, М. А. Маляўка, В. І. Мядзведзева, З. А. Рудакоўская, В. І. Смыкоўская, выкладчыкі малодшага пакалення кандыдаты філалагічных навук В. У. Ярац, Р. К. Літвінаў, А. А. Парукаў, а таксама Л. І. Злобін, А. П. Касьяненка, В. І. Сычоў і многія іншыя.

Навуковая моладзь пераймае вопыт і бярэ раўненне на такіх буйных спецыялістаў як загадчыкі кафедр прафесары заслужаны дзеяч навукі БССР У. В. Анічэнка, М. М. Грынчык, М. В. Федарава.

Наш факультэт рыхтуе кадры па рускай мове і літаратуры, беларускай і рускай мовах і літаратурах, па гісторыі. Будучыя спецыялісты могуць спецыялізавацца па лінгвістыцы або літаратуразнаўству, гісторыі СССР або па ўсеагульнай гісторыі.

Таго, хто паступіць на наш факультэт, чакае паўнакроўнае, насычанае цікавымі падзеямі студэнцкае жыццё. Расказаць аб усім у газетным артыкуле проста немагчыма. Свой вольны час можна правесці на занятках у разнастайных гуртках мастацкай самадзейнасці і ў спартыўных секцыях, у культпаходах на канцэрты, у тэатр, цырк і г. д. Пад кіраўніцтвам выкладчыка кафедры беларускай літаратуры маладога паэта В. У. Ярца у нас плённа працуе літаратурнае аб'яднанне «Крыніцы».

Закончыўшыя наш факультэт накіроўваюцца на працу ў сярэднія агульнаадукацыйныя школы, у сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы і г. д. Выдатнікі вучобы, якія праявяць сябе таксама ў студэнцкай навуцы, застаюцца на пасадах асістэнтаў і выкладчыкаў ва ўніверсітэце. Пажадаўшыя могуць працягваць вучобу ў аспірантуры пры кафедрах беларускай мовы і літаратуры. Для маладых здольных гісторыкаў прадастаўляецца магчымасць па рэкамендацыі ўніверсітэта паступіць у мэтавую аспірантуру Інстытута гісторыі АН БССР.

Калектыў выкладчыкаў і студэнтаў нашага факультэта будзе сардэчна вітаць абітурыентаў, якія пераможаць на конкурсных экзаменах 1977 года і прыступяць да набыцця прафесіі педагога.

Д. ЛЯВОНЧАНКА,
намеснік дэкана факультэта, дацэнт, заслужаны работнік вышэйшай школы БССР.

ЭКАНАМІЧНЫ

У АЖЫЦЦЯЎЛЕННІ грандыёзнай праграмы камуністычнага будаўніцтва, намечанай XXV з'ездам КПСС, рэзка ўзрастаюць патрабаванні да падрыхтоўкі ў ВНУ маладых спецыялістаў для ўсіх галін народнай гаспадаркі. Гэтыя патрабаванні, сфармуляваныя ў Справаздачным дакладзе Генеральнага сакратара ЦК КПСС таварыша Л. І. Брэжнева XXV з'езду КПСС, сталі арыенцірам у рабоце па ўдасканальванню якасці падрыхтоўкі спецыялістаў на нашым факультэце.

Эканамічны факультэт як самастойная структурная адзінка ГДУ быў створан у лістападзе 1970 года. З'яўляючыся самым маладым ва ўніверсітэце, ён стаў і самым буйным па колькасці студэнтаў. Зараз на стацыянары займаецца 919 студэнтаў, на вячэрнім аддзяленні — 97, вядзецца падрыхтоўка будучых эканамістаў на завочным факультэце, дзе займаюцца 754 студэнты.

На факультэце прадстаўлены дзве спецыяльнасці: 1704 «Эканоміка працы» і 1738 «Арганізацыя механізаванай апрацоўкі эканамічнай інфармацыі».

За час навучання студэнты нашага факультэта вывучаюць грамадскія, агульнанавуковыя, агульнаэканамічныя і спецыяльныя дысцыпліны.

Студэнты праходзяць практыку на буйнейшых прамысловых прадпрыемствах, у навукова-даследчых інстытутах і вылічальных цэнтрах Беларусі і краіны: Беларускім філіяле НДІ працы ў Мінску, на Волжскім аўтамабільным заводзе імя 50-годдзя СССР у г. Тальяці, у вылічальных цэнтрах Масквы, Адэсы і інш.

Па заканчэнню ўніверсітэта выпускнікі спецыяльнасці эканомікі працы атрымліваюць кваліфікацыю «эканаміст», а АМАЭІ — «інжынер-эканаміст».

Паспяхова працуюць нашы выпускнікі на прадпрыемствах, ва ўстановах розных гарадоў краіны. Так, В. Каротчыкаў — загадчык прамыслова-транспартнага аддзела Светлагорскага ГК КПБ, В. Цімашэнка — намеснік начальніка аддзела працы і заработнай платы Гомельскага завода пускавых рухавікоў, У. Арцямкоў — старшы інжынер на Мінскім заводзе шасцерань, А. Цімашэнка — на Маладзечанскім заводзе паўправадніковых вентыляў, Р. Папова — у Галоўным упраўленні вылічальных работ ЦСУ БССР. Нашы лепшыя выпускнікі паспяхова вучацца ў аспірантуры, якая ёсць пры ўсіх трох кафедрах факультэта.

Добрую работу былых студэнтаў факультэта на вытворчасці забяспечваюць высокакваліфікаваныя выкладчыкі і матэрыяльная база факультэта, якая пастаянна развіваецца. Мы задаволены тым, што колькасць медалістаў, якія падаюць дакументы на наш факультэт, перавышае 25 працэнтаў усяго прыёму (асабліва на спецыяльнасць АМАЭІ). У ліку прымаемых на факультэт студэнтаў больш 90 працэнтаў маюць сярэдні бал атэстата сталасці 4,5 і 5,0. І хаця конкурс на нашым факультэце ў параўнанні з іншымі, як правіла, не вельмі высокі (ў сярэднім 2,5—3,5 чалавека на месца), у ім удзельнічаюць добра падрыхтаваныя ў сярэдняй школе абітурыенты. Стаўшы студэнтамі, яны добрасумленна адносяцца да вучобы, актыўна ўдзельнічаюць у грамадскім жыцці факультэта і ўніверсітэта.

Нашы студэнты паспяхова сумяшчаюць вучобу з навуковай работай, з заняткамі спортам, мастацкай самадзейнасцю і г. д. Гонарам факультэта з'яўляюцца нашы выпускнікі, цяпер аспіранты А. Трухаў, А. Сасноў, выкладчык Т. Борсук, стажор-выкладчык Н. Жыгаліна, малодшы навуковы супрацоўнік Г. Грыб і цяперашнія студэнты: ленінскія стыпендыяты В. Драбышэўскі, В. Громаў, выдатнікі вучобы Ю. Ільёў, С. Бубнова, К. Сямкова, А. Сычоў, Г. Коўзік, М. Бардак, Н. Котава, Л. Лойка, Л. Краснагір, К. Лагоўскі, М. Кавалёў, лепшыя спартсмены Б. Міхайлаў, С. Сцепанюк, актыўныя ўдзельнікі мастацкай самадзейнасці Д. Крывалап, Л. Залужная, А. Аляксееў, рэдактар факультэцкай насценнай газеты «Эканаміст» П. Грыб і многія іншыя.

Вялікі ўклад у падрыхтоўку высокакваліфікаваных спецыялістаў уносяць прафесары М. В. Навучыцель, С. А. Кім, М. І. Рубцоў, дацэнты Л. А. Цяцерына, У. Д. Арэшчанка, М. М. Маёраў, кандыдаты эканамічных навук А. У. Жук, Г. А. Нарышаў, Л. А. Салохіна, У. Ф. Бабына, А. А. Скорава і іншыя.

У круглагадовай універсіядзе факультэт упэўнена заняў першае месца, насценная газета «Эканаміст» ужо чацвёрты год запар прызнаецца лепшай ва ўніверсітэце. Факультэт з'яўляецца таксама пераможцай у аглядзе-конкурсе на лепшую ва ўніверсітэце пастаноўку ваенна-патрыятычнай работы.

Вялікі ўклад у студэнцкі будаўнічы рух уносяць СБА факультэта. Толькі летась 303 байцы з 10 атрадаў асвоілі 613 тысяч рублёў капітальных укладанняў.

Вынікі сваёй работы мы падводзім заўсёды на традыцыйным вечары «Эканаміст», дзе вызначаем задачы на наступны год.

Калектыў факультэта ўпэўнена глядзіць у будучыню. Разумеючы задачы, пастаўленыя XXV з'ездам КПСС перад вышэйшай школай, партбюро, дэканат, камітэт ЛКСМБ і прафбюро факультэта ўдзяляюць асноўную ўвагу павышэнню якасці сваёй работы, якасці падрыхтоўкі і выхавання будучых спецыялістаў з дыпламамі эканамістаў Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта. Поспех гэтай работы ў многім залежыць ад таго кантынгенту новых студэнтаў, якія кожны год ўліваюцца ў нашу сям'ю.

І. ТРАЦЭЎСКІ,
дэкан факультэта, дацэнт.

26 СПЕЦЫЯЛІЗАЦЫЙ: ВЫБІРАЙ ЛЮБУЮ!

ЗНАЁМЦЕСЯ—НАШЫ ФАКУЛЬТЭТЫ:

МЕХАНІКА-МАТЭМАТЫЧНЫ

У ЭПОХУ навукова-тэхнічнай рэвалюцыі цяжка назваць хоць адну галіну народнай гаспадаркі, дзе б маглі абыйсціся без матэматыкі. Даўно і трывала яна ўвайшла ва ўсе сферы чалавечай дзейнасці. Не выпадкова падрыхтоўцы спецыялістаў гэтага профілю надаецца выключна важнае значэнне. Прыкладам гэтага можа служыць наш факультэт. Яго гісторыя пачынаецца ад адкрыцця ў Гомелі недінстытута, састаўной часткай якога было фізіка-матэматычнае аддзяленне. У былым педінстытуце, а пазней ва ўніверсітэце, дыпломы аб вышэйшай адукацыі з правам выкладання матэматыкі атрымала прыкладна каля 4450 чалавек.

Наш факультэт рыхтуе па матэматыцы такіх спецыялістаў, якія могуць прымяніць набытыя веды ў розных галінах народнай гаспадаркі, у навуковых установах, на ніве народнай асветы. Выпускнікі мехмата накіроўваюцца ў Акадэмію навук БССР, у інстытуты, тэхнікумы і школы, на пасады інжынераў-праграмістаў прамысловых прадпрыемстваў і галіновых навукова-даследчых інстытутаў.

Найбольш падрыхтаваных спецыялістаў пры размеркаванні рэктарат пакідае на працу ва ўніверсітэце. Летась, напрыклад, на кафедрах факультэта засталося працаваць сем выпускнікоў, а сёлета — восем.

У саставе нашага факультэта пяць кафедр: алгебры і геаметрыі, матэматычнага аналізу, дыферэнцыяльных ураўненняў, вылічальных машын і праграмавання, механікі. Гэтыя кафедры вядуць выкладанне фундаментальных і прыкладных дысцыплін, а таксама праводзяць спецыялізацыю студэнтаў.

Акрамя матэматыкі, на факультэце вялікае значэнне надаецца вывучэнню грамадскіх дысцыплін: гісторыі КПСС, навуковага камунізму, палітычнай эканоміі, марксісцка-ленінскай філасофіі. Гэтыя і іншыя дысцыпліны ідэйна ўзбагачаюць і загартоўваюць студэнтаў, дапамагаюць выхоўваць сапраўдных будаўнікоў камуністычнага грамадства.

Матэматычныя, грамадскія і іншыя курсы выкладаюць дактары фізіка-матэматычных навук, прафесары Л. А. Шамяткоў, В. П. Рубанік, В. І. Шаўчэнка, доктар педагагічных навук, член-карэспандэнт АПН СССР І. Ф. Харламаў, 24 кандыдаты навук. Пад кіраўніцтвам самых вопытных выкладчыкаў ажыццяўляецца пяць спецыялізацый: па алгебры і тэорыі лічбаў, тэорыі функцый, дыферэнцыяльных ураўненнях і іх прыкладаннях, тэарэтычнай кібернэтыцы, ураўненнях матэматычнай фізікі. Спецыялізацыя пачынаецца са старэйшых курсаў. Да гэтага ж студэнты ўцягваюцца ў актыўную навукова-даследчую работу, якая з цягам часу дапамагае ім вызначыць напрамак сваёй далейшай падрыхтоўкі. Колькасць навуковых даследаванняў нашых студэнтаў з кожным годам павялічваецца.

З лепшымі сваімі даследаваннямі будучыя маладыя спецыялісты выступаюць на студэнцкіх навуковых канферэнцыях нашага ўніверсітэта і ВНУ Мінска, Кіева, Тбілісі, Новасібірска, Таліна, Віцебска, Магілёва і іншых гарадоў.

У падрыхтоўцы спецыялістаў-матэматыкаў вялікае значэнне мае вытворчая практыка. Нашы студэнты праходзяць яе на пятым курсе ў навукова-даследчых інстытутах, на вылічальных цэнтрах прадпрыемстваў.

Для падрыхтоўкі высокакваліфікаваных кадраў для вучэбнага працэсу шырока выкарыстоўваецца аспірантура кафедр факультэта. У ёй па стацыянарнай і завочнай форме цяпер навучаецца 9 чалавек. Нашы выкладчыкі і выпускнікі накіроўваюцца таксама ў мэтавую аспірантуру пры Інстытуце матэматыкі АН БССР, БДУ імя У. І. Леніна, Маскоўскага і Ленінградскага дзяржаўных універсітэтаў. Цяпер у мэтавай аспірантуры абагачаюць свае веды шэсць рэкамендаваных намі чалавек.

Словам, для падрыхтоўкі высокакваліфікаваных спецыялістаў на нашым факультэце створаны ўсе неабходныя ўмовы. І з кожным годам яны будуць паляпшацца. Гэта жыццёвая заканамернасць, якая ў сваю чаргу патрабуе далейшага ўдасканальвання і павышэння якасці навучання ў ВНУ. Мы павінны накіроўваць свае намаганні на вырашэнне тых задач, якія вызначаны XXV з'ездам КПСС.

Набор на механіка-матэматычны факультэт універсітэта не малы— 150 чалавек на стацыянар. Кожны, хто цвёрда вырашыў прысвяціць сваё жыццё матэматыцы і мае да яе схільнасць, а таксама атрымаў добрую падрыхтоўку па іншых дысцыплінах школьнай праграмы, можа быць упэўненым, што з поспехам вытрымае конкурсныя экзамены і стане нашым студэнтам. Мы ж заўсёды вітаем на сваім факультэце новае папаўненне, якое парадуе нас выдатнай вучобай і актыўнай грамадскай дзейнасцю.

У. ФІЛІПЦОЎ,
дэкан факультэта, кандыдат фізіка-матэматычных навук.

ГЕАЛАГІЧНЫ

АДНОЙ з важнейшых задач дзесятай пяцігодкі з'яўляецца інтэнсіўнае выкарыстанне багатых прыродных рэсурсаў нашай краіны, адкрыццё новых месцанараджэнняў карысных выкапняў, падземных вод, ахова акаляючага асяроддзя і багаццяў нетраў зямлі.

Гэта ўскладае вялікія задачы на наш факультэт, адзіны у сваім родзе сярод вышэйшых навучальных устаноў Беларусі. На яго, як правіла, паступаюць юнакі і дзяўчаты з непаседлівай, рамантычнай натурай. Яны разумеюць, што амаль усё працоўнае жыццё будзе ў шляху, у карпатлівых пошуках. А гэта — цікава, захапляльна.

Геалогія — навука аб будове і гісторыі развіцця зямной кары і Зямлі наогул, аб працэсах, якія змяняюць яе паверхню і нетры, аб колькасным саставе і ўласцівасцях асобных яе частак, аб мінеральных багаццях, якія ўтрымліваюцца ў яе нетрах. Гэтым вызначаецца значэнне геалогіі ў развіцці народнай гаспадаркі нашай краіны.

Мы рыхтуем кадры па спецыяльнасці «Гідрагеалогія і інжынерная геалогія». Студэнты, якія ў працэсе вучобы пройдуць спецыялізацыю па інжынернай геалогіі, у практычнай дзейнасці будуць займацца інжынерна-геалагічнымі даследаваннямі для абгрунтавання буйнога інжынернага будаўніцтва: гідратэхнічнага, дарожнага, прамысловага і грамадзянскага. Яны змогуць таксама прымяняць свае веды ў вырашэнні пытанняў арашэння і асушэння зямель, барацьбы з непажаданымі глыбіннымі і паверхневымі інжынерна-геалагічнымі працэсамі, у даследаванні інжынерна-геалагічных умоў эксплуатацыі месцанараджэнняў карысных выкапняў адкрытым і падземным спосабам і г. д.

Студэнты, якія пройдуць спецыялізацыю па гідрагеалогіі, пасля заканчэння ўніверсітэта будуць вырашаць важныя народнагаспадарчыя задачы, звязаныя з пошукамі і разведкай прэсных і прамысловых вод, з гідралагічнымі даследаваннямі тэорыі ў сувязі з гідратэхнічным меліярацыйным, прамысловым будаўніцтвам, водазабеспячэннем населеных пунктаў, з гідралагічным рэжымам месцанараджэнняў карысных выкапняў і г. д.

Нашы выпускнікі накіроўваюцца таксама ў спецыялізаваныя інжынерна-геалагічныя экспедыцыі, у навукова-даследчыя і пошукавыя інстытуты і лабараторыі, у вышэйшыя і сярэднія спецыяльныя ўстановы.

Закончыўшыя геалагічны факультэт па любой спецыялізацыі з'яўляюцца геолагамі шырокага профілю. Гэта дасягаецца ў выніку таго, што студэнты атрымліваюць у дастатковым аб'ёме агульнаадукацыйную падрыхтоўку па асноўных геалагічных дысцыплінах. Яны глыбока вывучаюць так сама курсы грамадскіх навук, фізіку, матэматыку, хімію, замежную мову і іншыя прадметы.

У студэнтаў геафака цікава праходзяць вучэбныя і вытворчыя практыкі. На іх прыпадае прыкладна адна трэцяя пяцігадовага тэрміну навучання. Практыку па агульнай геалогіі яны праходзяць на тэрыторыі Беларусі і Паўночнай Украіны, па геалагічнаму картаванню — у Крыму, а вытворчую практыку — у экспедыцыях і партыях у розных кутках нашай Радзімы: на сярэдняй і ніжняй Волзе, на Каўказе, Далёкім Усходзе, Крайняй Поўначы, на Сярэднім і Паўднёвым Урале, у Сярэдняй Азіі і ў Сібіры. Некаторыя студэнты праходзяць вытворчую практыку ў экспедыцыях і атрадах факультэта ў навукова-даследчых арганізацыях Беларусі.

На дзвюх кафедрах факультэта (агульнай геалогіі, інжынернай геалогіі і гідрагеалогіі) вучэбны працэс вядуць два дактары навук, прафесары, адзінаццаць дацэнтаў і дзесяць выкладчыкаў, спецыялістаў-геолагаў.

На кафедры агульнай геалогіі вас, маладыя сябры, як толькі вы станеце студэнтамі нашага факультэта, сустрэнуць кабінеты агульнай геалогіі, мінералогіі і крышталеграфіі, петраграфіі, карысных выкапняў, гістарычнай геалогіі, структурнай геалогіі, геафізікі, геолага-разведачнай справы, мінералагічная і студэнцкая навукова-даследчая лабараторыі. Выкладчыкі гэтай кафедры шчодра будуць перадаваць вам свае веды, знаёміць з тапаграфіяй і геадэзіяй, агульнай геадэзіяй, крышталеграфіяй, мінералогіяй, петраграфіяй, геахіміяй, гістарычнай геалогіяй і палеанталогіяй, геалогіяй чацвярцічных адкладанняў, геамарфалогіяй, геалогіяй СССР, геацектонікай, структурнай геологіяй і геалагічным картаваннем, геолага-разведачнай справай, геафізічнымі спосабамі пошукаў карысных выкапняў, карыснымі выкапнямі.

Кафедра інжынернай геалогіі і гідрагеалогіі рыхтуе інжынераў-геолагаў - гідрагеолагаў. Яе выкладчыкі праводзяць заняткі як па агульных, так і па спецыяльных прадметах. Для студэнтаў выкладаюцца: інжынерная геалогія, інжынерныя збудаванні, асновы і фундаменты, механіка грунтоў, буравыбуховыя работы, арганізацыя і планаванне інжынерна-геалагічных і гідрагеалагічных работ, чытаюцца лекцыі па гідрагеалогіі, грунтазнаўству, мерзлатазнаўству з падземнымі водамі зоны літасферы, па падземных водах СССР, меліярацыйнай гідрагеалогіі, фізіка-хімічных метадах замацавання грунтоў, ахове акаляючага асяроддзя, мінеральных водах, па водазабеспячэнню з асновамі сантэхнікі, гідрагеалогіі месцанараджэнняў цвёрдых карысных выкапняў, па метадах гідрагеалагічных і інжынерна-геалагічных разліках і мадэляванню, гідрагеалогіі нафтавых і газавых месцанараджэнняў, геахіміі вады і г. д. Кафедра рыхтуе спецыялістаў высокай кваліфікацыі для працы ва ўсіх раёнах краіны. Тут працуюць дацэнты, вопытныя выкладчыкі. Яны чытаюць лекцыі, праводзяць практычныя і лабараторныя заняткі, кіруюць курсавымі і дыпломнымі работамі, навуковымі даследаваннямі і практыкай студэнтаў.

На нашым факультэце для паспяховай вучобы і плённай навукова-даследчай працы студэнтам створаны ўсе ўмовы.

Юнакам і дзяўчатам ёсць чым заняцца і ў вольны час. Значная частка студэнцкай моладзі захапляецца мастацкай самадзейнасцю, многія — спортам і іншымі карыснымі справамі. Мы робім усё неабходнае, каб першакурснік з самага пачатку вучобы адчуваў сябе паўнапраўным членам калектыву геафака.

Ю. ХАДАКОЎСКІ,
дэкан факультэта, дацэнт.

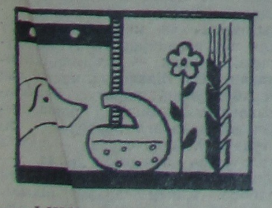

БІЯЛАГІЧНЫ

ВЫКЛЮЧНА важнае значэнне, якое надаецца ў нашай краіне развіццю біялагічнай навукі, абумоўлена тым, што яна з'яўляецца вялікай сацыяльнай каштоўнасцю, ад якой у немалой ступені залежыць выкананне народнагаспадарчых планаў. У цяперашні час біялогія, як тэарэтычная аснова медыцыны, сельскай, лясной і паляўнічай гаспадаркі, стала непасрэднай прадукцыйнай сілай. Перад біялагічнай навукай стаіць задача не толькі аптымальнага выкарыстання і ўзнаўлення расліннага і жывёльнага свету. Яна вырашае і такія пытанні, як пераадоленне несумяшчальнасці тканін, перадача і захаванне спадчыннай інфармацыі, вывучэнне розных груп біялагічна актыўных рэчываў, працэсаў на малекулярным узроўні, кіраванне спадчыннасцю і інш.

Наш факультэт рыхтуе такіх спецыялістаў, якія змогуць вырашыць розныя праблемы біялагічнай навукі. Вучэбна-выхаваўчую і навукова-даследчую работу на факультэце ажыццяўляюць кафедры батанікі і фізіялогіі раслін, заалогіі і дарвінізму, фізіялогіі чалавека і жывёл, хіміі. Педагагічную, навуковую і выхаваўчую работу на біяфаку вядуць вопытныя выкладчыкі, сярод якіх тры дактары біялагічных навук, адзін доктар сельскагаспадарчых навук, 18 кандыдатаў навук.

Акрамя агульнатэарэтычных дысцыплін, студэнты факультэта вывучаюць шэраг цікавых курсаў па спецыялізацыях, якія даюць ім грунтоўныя веды па розных галінах біялогіі, больш дэталёва знаёмяць будучых спецыялістаў з жывёльным і раслінным светам Беларусі, Палесся, з праблемамі яго аховы і ўзнаўлення.

На факультэце вядзецца падрыхтоўка спецыялістаў па наступных спецыялізацыях: батаніка, прамысловае кветкаводства, заалогія з ухілам у паляўніцтвазнаўства. У новым навучальным годзе плануецца адкрыццё спецыялізацый па энтамалогіі і ахове раслін, фізіялогіі чалавека і жывёл з ухілам па фізіялогіі і біяхіміі сельскагаспадарчых жывёл.

З мэтай набыцця будучымі спецыялістамі-біёлагамі навыкаў і прынцыпаў навуковай творчасці, выхавання з іх навуковых супрацоўнікаў і вучоных, студэнты факультэта ўжо з першых гадоў вучобы шырока прыцягваюцца да правядзення навуковых даследаванняў па заданнях кафедр. Пры ўсіх кафедрах актыўна працуюць навукова-даследчыя студэнцкія лабараторыі.

Вялікую ролю ў падрыхтоўцы будучых спецыялістаў-біёлагаў адыгрываюць вучэбна-палявыя і вытворчыя практыкі, якія праходзяць на аграбіялагічнай станцыі ў Чонках. Тут студэнты папаўняюць гербарый і экалагічныя калекцыі багатым матэрыялам з маляўнічых месцаў на Дняпры, Прыпяці і іх басейнаў.

Студэнты, якія спецыялізуюцца па фізіялогіі чалавека і жывёл, праходзяць вытворчую практыку ў Інстытуце фізіялогіі АН БССР.

Пасля заканчэння вучобы на нашым факультэце маладыя спецыялісты накіроўваюцца на працу ў школы, навукова-даследчыя ўстановы, запаведнікі, заказнікі, на некаторыя прамысловыя прадпрыемствы, у абласныя і раённыя арганізацыі ў якасці паляўніцтвазнаўцаў, у распараджэнне Міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі для развядзення прамысловага кветкаводства. Плануецца таксама падрыхтоўка часткі студэнтаў для работы ў лабараторыях па даследаванню якасці кармоў.

Студэнты, якія выдатна займаліся на працягу ўсяго тэрміну вучобы і актыўна ўдзельнічалі ў навукова-даследчай рабоце, працягваюць навучанне ў аспірантуры пры кафедрах батанікі і фізіялогіі раслін, фізіялогіі чалавека і жывёл, заалогіі і дарвінізму. Тыя ж выпускнікі, якія рыхтуюцца для выкладчыцкай работы на факультэце, накіроўваюцца для вучобы ў мэтавую аспірантуру пры Акадэміі навук БССР.

Спадзяемся, што і сёлета на наш факультэт прыйдзе шмат здольных юнакоў і дзяўчат, якія жадаюць набыць цікавую і вельмі неабходную спецыяльнасць біёлага.

С. АЛЕШКА,
дэкан факультэта, дацэнт.

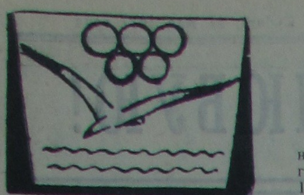

ФАКУЛЬТЭТ ФІЗІЧНАГА ВЫХАВАННЯ

ПРАЗ два гады наш факультэт адзначыць свой трыццацігадовы юбілей. Ён быў арганізаваны ў складзе раней існуючага Гомельскага педагагічнага інстытута імя В. П. Чкалава і з'яўляецца адным са старэйшых у рэспубліцы вышэйшых навучальных падраздзяленняў па падрыхтоўцы кваліфікаваных спецыялістаў фізічнай культуры. За прайшоўшыя гады стацыянарна і завочна вышэйшую адукацыю атрымала звыш 3500 чалавек.

Цяпер на нашым факультэце займаецца 400 студэнтаў. Вучэбна-выхаваўчы працэс з імі вядзе больш 50 выкладчыкаў. Сярод іх — адзін доктар навук, прафесар і шэсць кандыдатаў навук. Выкладанне спецыяльных дысцыплін ажыццяўляюць чатыры кафедры: спартыўных дысцыплін; лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту; тэарэтычных асноў фізічнага выхавання; фізіялогіі спорту і спартыўнай медыцыны. Многія выкладчыкі маюць высокую спартыўную кваліфікацыю. Сярод іх — ганаровы майстар спорту СССР, 12 майстроў спорту, 14 выдатнікаў фізічнай культуры, 3 суддзі ўсесаюзнай катэгорыі і каля 10— рэспубліканскай.

За апошнія гады значна палепшылася спартыўная база факультэта. У нашым распараджэнні — першакласная спартыўная зала, стацыянарная лыжная база з сучасным тэхнічным абсталяваннем, зала для цяжкай атлетыкі. У перспектыве намечана стварыць фундаментальную спартыўную базу, якая б адпавядала самым высокім сучасным патрабаванням.

На наш факультэт пераважна паступае моладзь, якая мае ўжо пэўную спартыўную падрыхтоўку, зарэкамендавала сябе ў спаборніцтвах. Тым не менш, у вучэбным працэсе павышэнню спартыўнай кваліфікацыі студэнтаў надаецца першаступеннае значэнне. Кожны наш выпускнік павінен мець па аднаму з відаў спорту не ніжэй першага спартыўнага разрада.

На нашым факультэце ёсць кім ганарыцца. Яго былы выпускнік Л. Гейштар, які доўгі час заставаўся ў нас выкладчыкам, заваяваў залаты медаль Алімпійскіх гульняў і ўдастоіўся высокага звання заслужанага майстра спорту СССР. Двойчы ўдзельнічаў у Алімпійскіх гульнях выхаванец факультэта Яўген Гаўрыленка. На апошніх з іх ён стаў бронзавым прызёрам у бегу на 400 м з перашкодамі. Чэмпіёнам і рэкардсменам краіны ў бегу на 100 м быў наш студэнт В. Сапея. У 1975 годзе было прысвоена званне заслужанага майстра спорту СССР сёлетняму выпускніку Віктару Вераб'ёву, які з'яўляецца чэмпіёнам свету і Еўропы па веславанню на байдарках і каноэ. Майстрам спорту міжнароднага класа стала студэнтка факультэта Н. Трахіменак — сярэбраны прызёр чэмпіянатаў свету і Еўропы таксама па веславанню.

Нашы студэнты ўваходзяць у составы зборных каманд Гомельшчыны па ўсіх культывіруемых ва ўніверсітэце відах спорту і паспяхова абараняюць гонар вобласці, рэспублікі на многіх спаборніцтвах.

Выкладчыкі і студэнты факультэта праводзяць вялікую работу па прапагандзе фізічнай культуры і спорту. Яна асабліва актывізавалася ў сувязі з падрыхтоўкай да 60-годдзя Вялікага Кастрычніка. Спартыўныя вечары, паказальныя выступленні спартсменаў заўсёды праходзяць з вялікім поспехам.

Летам нашы студэнты выязджаюць на вучэбна-трэніровачныя зборы. Для тых, хто вучыцца на першым і другім курсах, такія зборы наладжваюцца і зімой. Імі прадугледжваюцца трэніровачныя заняткі па лыжнаму спорту, лёгкай атлетыцы, спартыўных і рухомых гульнях, плаванню і гімнастыцы.

На факультэце рыхтуюцца спецыялісты ў асноўным для агульнаадукацыйных школ і ДЮСШ.

Наш факультэт для тых, хто па-сапраўднаму ўлюбёны ў спорт і цвёрда вырашыў стаць высокакваліфікаваным спецыялістам фізічнай культуры.

Б. ЗАЙЦАЎ,
дэкан факультэта, кандыдат псіхалагічных навук.

З ПРАВІЛ ПРЫЁМУ СТУДЭНТАЎ У ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ

НА І-ы КУРС 1977—1978 НАВУЧАЛЬНАГА ГОДА

Факультэты ўніверсітэта рыхтуюць высокакваліфікаваных спецыялістаў для розных галін народнай гаспадаркі, навукі і культуры, выкладчыкаў вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў, сярэдніх агульнаадукацыйных школ:

гісторыка-філалагічны — па спецыяльнасцях: беларуская і руская мовы і літаратуры, руская мова і літаратура, гісторыя;

механіка-матэматычны — па спецыяльнасці матэматыка са спецыялізацыямі: алгебра і тэорыя лічбаў, дыферэнцыяльныя ўраўненні і іх прыкладанні, ураўненні матэматычнай фізікі, тэорыя функцый, тэарэтычная кібернетыка;

фізічны — па спецыяльнасці фізіка са спецыялізацыямі: фізіка цвёрдага цела, радыёфізіка, тэарэтычная фізіка, квантавая электроніка, электроніка, фізічная метралогія;

біялагічны — па спецыяльнасці біялогія са спецыялізацыямі: энтамалогія і ахова раслін, фізіялогія чалавека і жывёлін, батаніка, заалогія;

геалагічны — па спецыяльнасці гідрагеалогія і інжынерная геалогія;

эканамічны — па спецыяльнасцях: эканоміка працы, уключаючы спецыялізацыю сацыялогіі працы; арганізацыя механізаванай апрацоўкі эканамічнай інфармацыі;

фізічнага выхавання — па спецыяльнасці фізічнае выхаванне.

Прыём заяў — з 20 чэрвеня па 31 ліпеня. Уступныя экзамены — з 1 па 20 жніўня, залічэнне ў састаў студэнтаў — з 21 па 25 жніўня.

Ва ўніверсітэт прымаюцца грамадзяне СССР абодвух полаў з сярэдняй адукацыяй ва ўзросце да 35 гадоў.

Паступаючыя ва ўніверсітэт здаюць уступныя экзамены ў залежнасці ад выбранай спецыяльнасці і факультэта:

гісторыка-філалагічны па спецыяльнасці беларуская і руская мовы і літаратуры— беларускай мове і літаратуры (пісьмова і вусна), рускай мове і літаратуры (пісьмова), гісторыі СССР (вусна); па спецыяльнасці руская мова і літаратура — рускай мове і літаратуры (пісьмова і вусна), замежнай мове (вусна), гісторыі СССР (вусна); па спецыяльнасці гісторыя — рускай мове і літаратуры або беларускай мове і літаратуры (пісьмова і вусна), гісторыі СССР (вусна), замежнай мове (вусна);

механіка-матэматычны, фізічны, геалагічны факультэты — матэматыцы (вусна і пісьмова), фізіцы (вусна);

біялагічны — біялогіі (вусна), хіміі (вусна), матэматыцы (вусна);

эканамічны па спецыяльнасці эканоміка працы — матэматыцы (пісьмова), геаграфіі (вусна), гісторыі СССР (вусна); па спецыяльнасці арганізацыя механізаванай апрацоўкі эканамічнай інфармацыі — матэматыцы (пісьмова і вусна), фізіцы (вусна);

факультэт фізічнага выхавання — фізічнаму выхаванню (лёгкая атлетыка, гімнастыка, плаванне), біялогіі (вусна), хіміі (вусна).

Усе паступаючыя ва ўніверсітэт здаюць уступныя экзамены па рускай мове і літаратуры або беларускай мове і літаратуры (пісьмова).

Узнагароджаныя пасля заканчэння сярэдняй школы залатым (сярэбраным) медалем бо закончыўшыя сярэднюю спецыяльную навучальную ўстанову і сярэдняе прафтэхвучылішча з адзнакай, здаюць толькі адзін з устаноўленых для адпаведнай спецыяльнасці ўступных экзаменаў, а іменна:

гісторыка-філалагічны факультэт па спецыяльнасці беларуская і руская мовы і літаратуры — беларускай мове і літаратуры (пісьмова); па спецыяльнасці руская мова і літаратура — рускай мове і літаратуры (пісьмова);

па спецыяльнасці гісторыя — гісторыі СССР (вусна);

механіка - матэматычны факультэт — матэматыцы (пісьмова);

біялагічны — біялогіі (вусна);

эканамічны па спецыяльнасцях эканоміка працы і арганізацыя механізаванай апрацоўкі эканамічнай інфармацыі — матэматыцы (пісьмова);

факультэт фізічнага выхавання — фізічнаму выхаванню (лёгкая атлетыка, гімнастыка, плаванне).

Пры здачы экзамена з ацэнкай «пяць» абітурыент вызваляецца ад далейшай здачы ўступных экзаменаў, а пры атрыманні ацэнкі «чатыры» або «тры» здае экзамены па ўсіх адпаведных дысцыплінах. Уступныя экзамены праводзяцца па праграмах, зацверджаных Міністэрствам вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі СССР, у адпаведнасці з праграмамі сярэдняй агульнаадукацыйнай школы.

Заява аб прыёме падаецца на імя рэктара ўніверсітэта па адзінай форме (дадатак № 4 да Правілаў прыёму ў вышэйшыя навучальныя ўстановы СССР). Да заявы прыкладаюцца: дакумент аб сярэдняй адукацыі ў арыгінале, характарыстыка з апошняга месца работы для паступлення ва ўніверсітэт; выпіска з працоўнай кніжкі, завераная гербавай пячаткай, медыцынская даведка (форма № 286), 4 фотакарткі (здымкі без галаўнога ўбору) размерам 3×4 см.

Паступаючыя прадстаўляюць характарыстыку з апошняга месца работы, выдаваемую партыйнымі, камсамольскімі, прафсаюзнымі і іншымі грамадскімі арганізацыямі, кіраўнікамі прадпрыемстваў, устаноў, арганізацый, праўленнямі калгасаў, а выпускнікі агульнаадукацыйных школ — кіраўнікамі і грамадскімі арганізацыямі школ. Прадстаўленне звольненым у запас з Узброеных Сіл СССР характарыстыкі ад камандавання вайсковай часці не абавязковае.

Асобы, якія маюць стаж практычнай работы не менш як два гады, а таксама накіраваныя на навучанне з адрывам ад вытворчасці, павінны падаць завераную адміністрацыяй прадпрыемства або ўстановы выпіску з працоўнай кніжкі.

Асобы, паступаючыя ва ўніверсітэт не ў год заканчэння сярэдняй навучальнай установы, як правіла, павінны мець шасцімесячны стаж практычнай работы за кожны год, калі яны не вучыліся.

Дакументы падаваць па адрасу: 246019, г. Гомель, вул. Савецкая, 108, універсітэт, прыёмнай камісіі.

Рэктарат.

ПОСПЕХ ГІМНАСТАЎ

На працягу тыдня ў пагранічным горадзе Брэсце праходзілі спаборніцтвы па спартыўнай гімнастыцы па праграме II Усебеларускіх гульняў моладзі. Найбольшы поспех выпаў на долю зборнага калектыву Гомельшчыны. Нашы спартсмены ў камандным заліку выйшлі пераможцамі. Яны набралі лепшую суму ачкоў і выйгралі найбольшую колькасць медалёў, апярэдзіўшы такіх моцных сапернікаў як мінчане.

Вялікі ўклад у перамогу ўнеслі студэнты ГДУ. Асабліва вызначыўся студэнт фізічнага факультэта Уладзімір Папшаў. Ён стаў другім прызёрам у мнагабор'і і заваяваў званне чэмпіёна гульняў у практыкаванні на каню-махах па групе майстроў спорту.

Бронзавы медаль у практыкаваннях на перакладзіне заваяваў Іван Цярэня. Заліковыя ачкі прынёс камандзе і яго таварыш па камандзе Іван Чуйко.

Цяпер мацнейшыя гімнасты рыхтуюцца да выступлення ў студэнцкім чэмпіянаце СССР, які адбудзецца праз месяц у Ленінградзе.

В. СІСЬКОЎ,
ст. трэнер зборнай Гомельскай вобласці па гімнастыцы,
в. а. загадчыка кафедры спартыўных дысцыплін.

Слова — выдатніцы

ЗАПАЛІЦЬ ФАКЕЛ

Перафразоўваючы вядомы выраз, можна сказаць, што чалавек, які прыступае да вывучэння якой-небудзь навукі — не сасуд, які неабходна напоўніць, а факел, які трэба запаліць. Гэтыя словы асабліва актуальныя ў адносінах да ўніверсітэцкай адукацыі. Да спецыяліста з універсітэцкім дыпломам здаўна прад'яўляюцца павышаныя патрабаванні. Безумоўна, пэўны запас ведаў неабходны любому спецыялісту, але галоўнае, што, на мой погляд, павінен даць універсітэт — навучыць чалавека вучыцца, атрымліваць новыя веды на працягу ўсяго жыцця і ўмець выпрацоўваць іх самастойна.

Аб тым, што трэба добра вучыцца, ведае кожны студэнт. Тым не менш выдатныя адзнакі ў заліковай кніжцы не з'яўляюцца гарантыяй таго, што з выдатніка атрымаецца добры спецыяліст (аб троечніках размова асобая, здавальняючая адзнакі — сведчанне душэўнай ляноты або памылкі ў выбары спецыяльнасці). Вучобу ва ўніверсітэце я не ўяўляю без даследчай работы і пастаяннай сістэматычнай самаадукацыі.

На кафедры заалогіі і дарвінізму, дзе я спецыялізуюся, навукова-даследчай рабоце студэнтаў удзяляецца вялікая ўвага. Яшчэ на першым курсе мы пачалі прымаць актыўны ўдзел у рабоце студэнцкай навукова-даследчай лабараторыі, арганізаванай загадчыкам кафедры заалогіі і дарвінізму прафесарам Б. П. Савіцкім. Працаваць і вучыцца было цяжка, але мы беражліва адносіліся да свайго часу і таму паспявалі ўсюды. Да таго ж, яшчэ да спецыялізацыі мы разам з Валяй Анціпенка абралі тэмы сваіх будучых дыпломных работ, над якімі працуем ужо другі год.

Навука рухаецца наперад хуткімі тэмпамі. Адсюль і ўзнікае неабходнасць у сістэматычным дадатковым чытанні спецыяльнай літаратуры. Зразумела, што разам са спецыяльнымі ведамі, неабходна авалодваць метадалогіяй, прынцыповым падыходам, у чым дапамагае вывучэнне грамадскіх навук, у прыватнасці, філасофіі.

Вучоба, работа на кафедры, канферэнцыі... У рэгламент дня студэнта гэта не ўкладваецца. Мяркуйце самі: 3—4 пары заняткаў штодзённа, грамадская работа, калёквіумы, рэфераты, даклады, курсавая работа, ВДРС і г. д. На дапамогу мне прыйшоў індывідуальны вучэбны план. Арганізацыя работы студэнтаў па індывідуальнаму плану практыкуецца ўжо ў многіх ВНУ нашай краіны. Індывідуальны план, па якому я займаюся, — гэта не толькі права свабоднага наведвання лекцый, гэта перш за ўсё абавязкі: кантраляваць сябе і свой час, добра вучыцца і працаваць. Мэта такога плана — выдзяляць як мага больш часу для навуковай работы і самаадукацыі, сродак — пастаянны самакантроль. Відавочна, настаў час перабудоўваць работу вучэбна-выхаваўчай камісіі ў плане дыферанцыраванага падыходу да студэнтаў. Адна справа — проста прапусціць лекцыю, другая — прысвяціць гэты час навуковай рабоце. Адным словам, індывідуальны план навучання — для тых студэнтаў, хто з першага курса сур'ёзна задумаўся аб тым, кім ён стане пасля заканчэння ўніверсітэта.

В. ДЗЕНІСЕНКА,
студэнтка 3-га курса біялагічнага факультэта.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

АЗ 02351

«Гомельский университет» — орган парткома, ректората, комитета ЛКСМБ, профкома и месткома Гомельского государственного университета (на белорусском языке). Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта Савета Міністраў БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 1 друк. аркуш.

Наш адрас: вул. Кірава, 119, корпус № 2, П. 4-8, т. 6-27-71. Фармат 600× 420 мм. Тыраж 2000 экз.

Заказ 3382